

„Supported by a grant from Norway.“
„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

„Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu“
„Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky“

„Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých“

EVALUAČNÁ SPRÁVA Z WORKSHOPOV

Workshop 1

- Názov:** Základný scitlivovací workshop k problematike násilia páchaného na ženách
Dátum: 14.06.2016
Miesto: Regionálne poradenské a informačné centrum Rožňava, Zakarpatská 19, 04801 Rožňava
Čas: 08:00 - 12:00
Zloženie skupiny: zamestnanci Mestského úradu Rožňava, terénni sociálni pracovníci, pracovníčky, komunitní pracovníci, pracovníčky z mesta Rožňava a ďalších okolitých obcí Slavošovce a Nižná Slaná
Počet účastníkov: 14
Obsah: Situácie násilia a koncept nulovej tolerance; formy, vzorce a dynamika násilia.

Cieľ – priebeh - výstup:

Workshop bol primárne realizovaný pre ľudí, ktorí nemali predtým žiadnu skúsenosť so špecializovaným vzdelávaním v téme násilia páchaného na ženách. Ako úplný základ pre takýto typ účastníkov bolo zameranie sa na scitlivenie v téme násilia páchaného na ženách. Je to základ účinnej podpory a pomoci vychádzajúcej z potrieb žien. Vzdelávanie vychádza z chápania násilia páchaného na ženách ako rodovo podmieneného a ako porušovanie ľudských práv žien.

Workshop realizovaný v meste Rožňava bol špecifický v tom, že záujem o workshop prišiel priamo z mestského úradu, zo sociálneho oddelenia. Ide o okres, kde nie sú špecifické podporné služby pre ženy zažívajúce násilie a ani žiadne mimovládne organizácie poskytujúce vzdelávanie v tejto téme. Pracovníčky mestského úradu napriek tomu vnímali dôležitosť a potrebu vzdelávania, vyplývajúcu z ich skúseností so ženami, s ktorými sa stretávajú v rámci svojej práce. Pracovníčky mestského úradu zostavili celú skupinu 14 ľudí zloženú z pracovníkov a pracovníčok pôsobiacich v teréne a v komunitných centrách v meste Rožňava a v okolitých obciach, a s ktorými vzájomne spolupracujú.

Počas workshopu sa objavili odlišnosti od skupín, ktoré sú vzdelávané vo väčších mestách. Špecifikom rožňavskej skupiny boli najmä mýty, ktoré sa objavovali a len málokedy sa ešte zvyknú objavovať na vzdelávaniach realizovaných napr. v Košiciach. Dôvodom je pravdepodobne neexistencia organizácií, ktoré by sa špecificky venovali téme násilia páchaného na ženách a vzdelávaniu v tejto oblasti v meste Rožňava.

Vzdelávanie vytvorilo priestor na nadviazanie spolupráce s mestským úradom, terénnymi pracovníkmi a pracovníčkami a komunitnými pracovníkmi a pracovníčkami, čo do budúcnosti znamená vyššiu podporu pre ženy.

„Supported by a grant from Norway.“
„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

"Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu"
"Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky"

"Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých"

Záver - odporúčania:

Účastníci rožňavského workshopu zhodnotili ako najzaujímavejšie témy vzorce a dynamiku násilia. Porozumenie vzorcom a dynamike násilia je základom pre schopnosť identifikovať, či ide o násilie alebo nie a zároveň schopnosť vyhodnotiť mieru rizika ohrozenia pre ženy a deti v dôsledku násilia. Ďalej popísali, že si so sebou odnášajú nové informácie, koncept nulovej tolerancie, iný pohľad na prax, informácie ako sa nesprávať k ženám a ako naopak ukázať žene, že sme na jej strane. Zároveň sa zhodli, že ľudia majú rôznorodý pohľad na vec a práve preto si uvedomili dôležitosť scitlivenosti na tému násilia páchaného na ženách. Vyjadrili tiež radosť z toho, že sa workshopu mohli zúčastniť a vnímajú to ako dobrú skúsenosť.

Na základe dodatočného mailového zisťovania (s odstupom 3 mesiacov) boli zistené, že účastníci si po workshope začali viac všímať svoje okolie a správanie žien, s ktorými pracujú. Väčšina účastníkov má v budúcnosti záujem o ďalší workshop na túto tému, prípadne jej rozšírenie. Chcú nadobudnúť praktické skúsenosti, ktoré budú využiteľné v praxi, aby dokázali pomôcť ženám včasným zachytením hrozby násilia.

Prílohy:

- pozdávka na workshop
- program workshopu
- prezenčná listina

„Supported by a grant from Norway.“
„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

"Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu"
"Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky"

"Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých"

Workshop 2

Názov: Základný scitlivovací workshop k problematike násilia páchaného na ženách

Dátum: 21.06.2016

Miesto: Telegrafia a. s., Lomená 7, 040 01 Košice

Čas: 08:00 - 12:00

Zloženie skupiny:

pracovníčky Centra právnej pomoci, pracovníčky UPSVaR, pracovníčky Okresného úradu, priestupkového oddelenia, pracovníčka neziskovej organizácie

Počet účastníkov a účastníkov: 9

Obsah: Situácie násilia a koncept nulovej tolerancie; formy, vzorce a dynamika násilia.

Cieľ – priebeh - výstup:

Workshop bol rovnako zameraný najmä na ľudí, ktorí doteraz nemali skúsenosť so špecializovaným vzdelávaním v téme násilia páchaného na ženách. Ako úplný základ pre takýto typ účastníkov bolo zameranie sa na scitlivenie v téme násilia páchaného na ženách. Je to základ účinnej podpory a pomoci vychádzajúcej z potrieb žien. Vzdelávanie vychádza z chápania násilia páchaného na ženách ako rodovo podmieneného a ako porušovanie ľudských práv žien.

Pridanou hodnotou workshopu v Košiciach bola účasť pracovníčok z Centra právnej pomoci a UPSVaR. Zo skúsenosti je zrejmé, že ide o dôležité inštitúcie podieľajúce sa na riešení situácie žien, ktoré zažívajú násilie. Preto je podstatné, aby mali vzdelávanie a scitlivenie v téme násilia páchaného na ženách. V Košiciach je dlhodobo dostupné špecifické vzdelávanie v téme násilia na ženách. Na workshopoch a vzdelávacích aktivitách v Košiciach je v súčasnosti viditeľná vyššia miera povedomia a informovanosti o násilí na ženách, ako aj vyššia citlivosť odborníkov a odborníčok. Aj z tohto workshopu plynie potenciál na sieťovanie a ďalšie zvyšovanie informovanosti a praktických zručností, čo v konečnom dôsledku prinesie viac podpory pre ženy zažívajúce násilie.

Záver - odporúčania:

Účastníci košického workshopu rovnako zhodnotili ako najzaujímavejšie témy vzorce a dynamiku násilia. Odniesli si nové informácie, koncept nulovej tolerancie, iný pohľad na prax, informácie ako sa nesprávať k ženám a ako naopak ukázať žene, že sme na jej strane. Zároveň sa zhodli, že ľudia majú rôznorodý pohľad na vec a práve preto si uvedomili dôležitosť scitlivenosti na tému násilia páchaného na ženách. Vyjadrili radosť z toho, že sa workshopu mohli zúčastniť a vnímajú to ako dobrú skúsenosť.

Takisto bolo na základe dodatočného mailového zisťovania (s odstupom 3 mesiacov) potvrdené, že účastníci si po workshope začali viac všímať svoje okolie a správanie žien,

„Supported by a grant from Norway.“

„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

"Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu"

"Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky"

"Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých"

s ktorými pracujú. Väčšina účastníkov má v budúcnosti záujem o ďalší workshop na túto tému, prípadne jej rozšírenie. Chcú nadobudnúť praktické skúsenosti, ktoré budú využiteľné v praxi, aby dokázali pomôcť ženám včasným zachytením hrozby násilia.

Prílohy:

- pozvánka na workshop
- program workshopu
- prezenčná listina

„Supported by a grant from Norway.“
„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

„Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu“
„Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky“

„Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých“

Workshop 3

Názov: Základný scitlivovací workshop k problematike násilia páchaného na ženách
Dátum: 14.06.2016
Miesto: Multifunkčné energeticko-banické centrum, Spišská Nová Ves, Nábřežie Hornádu 14, 052 01 Spišská Nová Ves
Čas: 08:00 - 12:30

Zloženie skupiny:

pracovníci a pracovníčky AOZ OZ Zdravé komunity, Slovenského červeného kríža, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Odboru sociálnych vecí Mestského úradu Spišská Nová Ves, Okresného riaditeľstva policajného zboru odboru kriminálnej polície Spišská Nová Ves a Úradu splnomocnenca pre rómske komunity

Počet účastníkov: 17

Obsah: Vzájomné predstavenie prítomných pracovníkov a pracovníčok inštitúcií a organizácií, ktorí zdieľali ich skúsenosť so stretávaním sa so ženami zažívajúcimi násilie v pracovných pozíciách inštitúcií a organizácií, ktoré zastupujú.

Cieľ – priebeh - výstup:

Na workshope sa hovorilo najmä o základných oblastiach problematiky násilia páchaného na ženách – mýtoch a faktoch o násilí, formách a vzorcoch násilia, dynamike násilia, dôvodoch zotrúvania žien v násilných vzťahoch. Workshop tvorili teoretické vstupy, aktivity a diskusia na tému násilia páchaného na ženách v intímnych vzťahoch. Účastníci a účastníčky v priebehu workshopu prostredníctvom evaluačného hárku hodnotili organizačnú a obsahovú stránku, zdieľali vlastné potreby v súvislosti s poznatkami v téme násilia páchaného na ženách a návrhy k spolupráci medzi inštitúciami a organizáciami. Väčšina účastníčok a účastníkov sa vyjadrila, že by mala záujem o ďalšie vzdelávanie v oblasti násilia páchaného na ženách, desiati z nich by v budúcnosti mali záujem o členstvo v pracovnej skupine. V súvislosti so spoluprácou medzi inštitúciami, účastníci a účastníčky navrhujú zlepšenie vzájomnej komunikácie, spoznávanie inštitúcií navzájom, zdieľanie informácií a skúseností, šírenie informácií o násilí v marginalizovaných skupinách a všeobecnej verejnosti, vzájomné sprostredkovanie kontaktov na miesta pomoci a podpory a teda zvýšenie dostupnosti pomoci a podpory ženám zažívajúcim násilie.

Záver - odporúčania:

Workshop bol hodnotený všetkými zúčastnenými mimoriadne pozitívne, nakoľko poskytol priestor pre oboznámenie sa s inštitúciami a organizáciami, ktoré pôsobia v meste Spišská Nová Ves a konkrétnymi pracovníkmi, ktorí prichádzajú do kontaktu so ženami zažívajúcimi násilie a predstavujú tak potencionálny zdroj pomoci a podpory, ktorú ženy a ich

„Supported by a grant from Norway.“

„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

"Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu"

"Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky"

"Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých"

deti potrebujú. Účastníci sa oboznámili s potrebami, nejasnosťami a požiadavkami týchto inštitúcií v téme násilia páchaného na ženách. V perspektíve budúcnosti bola navrhnutá ponuka spolupráce účastníkom a účastníčkam pre ich vlastnú potrebu a pre inštitúcie, v ktorých pôsobia. Boli im poskytnuté propagačné materiály a leták „Podpora a ochrana pre ženy zažívajúce násilie v Košickom kraji“ za účelom zvýšenia dostupnosti informácií o možnostiach pomoci.

Prílohy:

- pozvánka na workshop
- program workshopu
- prezenčná listina

„Supported by a grant from Norway.“
„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

"Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu"
"Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky"

"Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých"

Workshop 4

Názov: Základný scitlivovací workshop k problematike násilia páchaného na ženách
Dátum: 21.06.2016
Miesto: Multifunkčné energeticko-banické centrum, Spišská Nová Ves, Nábrežie Hornádu 14, 052 01 Spišská Nová Ves
Čas: 08:00 - 12:30

Zloženie skupiny:

pracovníčky Slovenského červeného kríža, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Obecného úradu Gánovce, Okresného riaditeľstva policajného zboru Spišská Nová Ves, právničky a psychologička

Počet účastníkov: 10

Obsah: Vzájomné predstavenie prítomných pracovníkov a pracovníčok inštitúcií a organizácií, ktorí zdieľali ich skúsenosť so stretávaním sa so ženami zažívajúcimi násilie v pracovných pozíciách inštitúcií a organizácií, ktoré zastupujú.

Cieľ – priebeh - výstup:

Rozoberané boli najmä základné oblasti problematiky násilia páchaného na ženách – mýtoch a faktoch o násilí, formách a vzorcoch násilia, dynamike násilia, dôvodoch zotrúvania žien v násilných vzťahoch. Workshop tvorili teoretické vstupy, aktivity a diskusia na tému násilia páchaného na ženách v intímnych vzťahoch. Účastníčky počas stretnutia prostredníctvom evaluačného hárku hodnotili organizačnú a obsahovú stránku, zdieľali vlastné potreby v súvislosti s poznatkami v téme násilia páchaného na ženách a návrhy k spolupráci medzi inštitúciami a organizáciami. Takmer všetky účastníčky sa vyjadrili, že by mali záujem o ďalšie vzdelávanie v oblasti násilia páchaného na ženách, polovica by v budúcnosti mala záujem aj o členstvo v pracovnej skupine. V súvislosti so spoluprácou medzi inštitúciami, účastníčky navrhujú zlepšenie vzájomnej komunikácie, vytvorenie stabilnej skupiny ľudí, ktorí by tému násilia páchaného na ženách šíрили prostredníctvom vlastných skúseností a poznatkov z praxe, spoznávanie a kontaktovanie inštitúcií navzájom, opakované stretnutia (formou workshopov), vzájomné sprostredkovanie kontaktov na miesta pomoci a podpory a teda zvýšenie dostupnosti pomoci a podpory ženám zažívajúcim násilie.

Záver - odporúčania:

Positívnemu hodnoteniu workshopu prispela okrem iného skutočnosť, že poskytol priestor pre oboznámenie sa s inštitúciami a organizáciami, ktoré pôsobia v meste Spišská Nová Ves a konkrétnymi pracovníčkami, ktoré prichádzajú do kontaktu so ženami zažívajúcimi násilie a predstavujú tak potencionálny zdroj pomoci a podpory, ktorú ženy a ich deti mnohokrát nevyhnutne potrebujú. Prostredníctvom workshopu boli účastníci

„Supported by a grant from Norway.“

„Co-financed by the State Budget of the Slovak Republic.“

"Projekt je financovaný z grantu Nórskeho kráľovstva prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu"

"Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky"

"Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých"

oboznámení s potrebami, nejasnosťami a požiadavkami inštitúcií v téme násilia páchaného na ženách. Do budúca bola navrhnutá ponuka spolupráce účastníčkam pre ich vlastnú potrebu a pre jednotlivé inštitúcie, v ktorých pôsobia. Boli im poskytnuté propagačné materiály a leták „Podpora a ochrana pre ženy zažívajúce násilie v Košickom kraji“ za účelom zvýšenia dostupnosti informácií o možnostiach pomoci.

Prílohy:

- pozvánka na workshop
- program workshopu
- prezenčná listina

Spoločná príloha:

- fotodokumentácia zo všetkých workshopov